

РЕШЕНИЕ

№ 1260

гр. София, 24.02.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 13.02.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **12732** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. АПК, вр. чл. 1 ЗОДОВ.

Производството по делото е образувано по подадена от [фирма], с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място], чрез пълномощника си адв. В. искова молба срещу Агенция по вписванията, [населено място], с която моли да бъде осъден ответника да заплати на дружеството сумата от 307,50 лв., представляваща обезщетение за претърпени от него имуществени вреди, изразяващи се в направени разноси за обжалване на постановен от длъжностно лице при ответника отказ за вписване на промени в партидата на ищеца, отменен по съответния ред, от които сумата от 300,00 лв. заплатен адвокатски хонорар и 7,50 лв., платена такса за разглеждане на жалбата срещу отказа, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на вземането.

В исковата молба са изложени подробни съображения за нейната основателност. Посочва, че на 23.10.2019 г. представител на ищеца подал заявление до ТР към АВ за вписване на промени в обстоятелствата по партида на дружеството [фирма], изразяващи се в промяна на фирмата на дружеството и в предмета на дейност. АВ постановил отказ за вписване, който е оспорен от ищеца пред СГС. В СГС е образувано т.д. № 2277/2019 г., по което е постановено решение, с което отказът е отменен като незаконосъобразен, като на АВ са дадени указания за вписване на заявените обстоятелства. За оспорването заплатил такса от 7,50 лв., както и адвокатско възнаграждение в размер на 300,00 лв. Този направен разход за адвокатско

възнаграждение и държавна такса, счита, че представлява пряка и непосредствена вреда и следва да бъде обезщетен. Моли за осъждане на ответника. Претендира присъждане на разноски в настоящия процес.

В съдебно заседание се представлява от адв. В., който поддържа исковата молба и моли за осъждане на ответника. Претендира разноски в настоящия процес.

Ответникът, чрез процесуалния си представител юк Т., в срока по чл. 131 ГПК, е депозирал отговор на исковата молба, с който я оспорва като неоснователна. Посочва, че вредата се претендира, като направени разноски в регистърно производство, а регистърното производство е вид охранително производство, едностранно и безспорно. Съгласно чл. 541 ГПК разноските в тези производства остават за сметка на молителя. Поради това следва да се приеме за отречено правото на молителя да претендира тяхното възстановяване. Т.е. не е налице вреда за ищеца. Алтернативно оспорва размера на възнаграждението за адвоката като прекомерно завишен. Моли за отхвърляне на иска. Претендира разноски.

В съдебно заседание, не се представлява.

Представител на СГП излага становище за основателност на исковата претенция и моли същата да бъде уважена.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

От приобщеното към настоящето дело т.д. № 2277/2019 г. по описа на Софийски градски съд, е видно, че със заявление № 20191023154615/23.10.2019 г., ищецът с предишно наименование [фирма], чрез пълномощника си адв. В., е поискал от АВ да впише по партида на дружеството [фирма] промяна в наименованието му, на [фирма], както и да допълни предмета на дейност на дружеството. На това искане, длъжностно лице при АВ е постановило отказ № 20191023154615/24.10.2019 г., с който е отказано вписването на заявените обстоятелства.

[фирма], с предишно наименование [фирма], чрез адв. В., е оспорил постановения отказ по реда на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ пред Софийски градски. По жалбата срещу отказ № 20191023154615/24.10.2019 г., СГС се е произнесъл с решение № 1965/04.11.2019 г., постановено по т.д. № 2277/2019 г. по описа на съда, с което решение, постановеният отказ е отменен, като преписката е върната на АВ за вписване на заявените обстоятелства.

Пред СГС ищцовото дружество е представлявано от пълномощник адв. В., за който е приложено пълномощно, с което дружеството е упълномощило адв. В. да го представлява по регистърно производство пред съда, по обжалване на постановен отказ за вписване. Към жалбата е представено платежно нареждане за сумата от 7,50 лв., представлява плащане на държавна такса за оспорване на отказа.

Пред настоящата съдебна инстанция е представен договор за правна защита и съдействие от 25.10.2019 г., с който дружеството е упълномощило адв. В. да обжалва постановения от АВ отказ за вписване, като е договорено и изплатено в брой възнаграждение в размер на 300,00 лв.

Пред АССГ дружеството е представлявано от адв. В., за което е представено пълномощно за процесуално представителство по делото и и договор за правна защита и съдействие, в който като договорена и заплатена е посочена сумата от 500,00

лв. Посочено е, че сумата е изплатена в брой при сключване на договора. Исковата молба, с която е сезиран настоящия съд, е изготвена и подписана от адв. В., който се е явил и в откритото съдебно заседание по делото. Представено е платежно нареждане за платена по сметка на съда държавна такса в размер на 50,00 лв.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на разглеждане са обективно и субективно съединени два иска от [фирма] срещу Агенция по вписванията, [населено място], с които моли да бъде осъден ответника да заплати на дружеството сумата от общо 307,50 лв., представляваща обезщетение за претърпени от него имуществени вреди, изразяващи се в направени разноски за обжалване на постановен от длъжностно лице при ответника отказ за вписване на промени в партидата на дружеството, а именно промяна в наименованието на дружеството, както и допълване предмета му на дейност, отменен по съответния ред.

Съдът намира подадената искова молба за допустима и като такава следва да бъде разгледана по същество.

Първо относно подсъдността на предявения иск пред Административен съд по мястото на увреждане, са се произнасяли 5-членни смесени състави на ВКС и ВАС, които са определили подсъдността на този вид дела, в производство по ЗОДОВ, във вр. чл. 28 ЗТРРЮЛНЦ, да бъде пред Административния съд, при спазване правилата на местната подсъдност, посочена в чл. 7 ЗОДОВ /в този см. опр. № 12/31.01.2018 г. по адм.д. № 71/2017 г., опр. № 14/12.02.2018 г. по адм.д. № 5/2018 г. и двете на смесени 5-членни състави на ВКС и ВАС/. Поради изложеното настоящия съдебен състав приема, че делото му е подсъдно и искът следва да бъде разгледан по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 203 АПК гражданите и юридическите лица могат да предявят иски за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Идеята е неблагоприятните последици от евентуално положително за увредения решение да бъдат понесени от бюджета на това учреждение, в чиито състав са причинителите на вредите. Съгласно изискванията на чл. 205 от АПК исковите за обезщетение за вреди се предявяват срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чиито незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки: незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред; вреда от такъв административен акт /имуществената и неимуществената/ и причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилите вредоносен резултат. При липса на някой от елементите на посочения фактически състав не може да се реализира отговорността на държавата по посочения ред.

От така изложеното, съдът приема, че първият въпрос, който следва да бъде разгледан, е въпросът за пасивната процесуална легитимация на ответника по този

иск. За да бъде един ответник надлежна страна по иск по чл. 203 АПК, следва незаконосъобразния акт, действие или бездействие да бъдат издадени или съответно извършени/неизвършени от длъжностно лице, намиращо се в трудово или служебно правоотношение с учреждението, срещу което е предявен иска. Т.е., всяко едно учреждение, юридическо лице или друга държавна организация, отговарят за вредите, които техни служители са причинили на граждани и юридически лица, със своите незаконосъобразни актове, действия или бездействия. Искът е предявен срещу АВ, а незаконосъобразния отказ за вписване в ТР е издаден от длъжностно лице към АВ. Искът е предявен срещу надлежен ответник по смисъла на чл. 205 АПК, тъй като длъжностното лице, постановило незаконосъобразния отказ от вписване на заявени обстоятелства в търговския регистър е от състава на Агенцията по вписванията (чл. 3, ал.1 от Закона за търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска) - юридическо лице на бюджетна издръжка към Министерството на правосъдието съгласно чл.2, ал.1 и 2 от Устройствения правилник на Агенцията по вписванията. В този смисъл именно конституирания ответник е юридическото лице пасивно легитимирано да отговаря за причинените на ищцата вреди от отмяната на постановения отказ за вписване.

Първата предпоставка, необходима за уважаване на иска е наличие на незаконосъобразен административен акт. Дейността по вписване в търговския регистър е регламентирана в чл. 22 и следващите от ЗТР като отказът от вписване подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца. В чл. 28, ал.2 от ЗТР изрично е предвидено, че Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ. По делото се установява, че на подадено от ищеца заявление за вписване на промени в партидата на дружеството [фирма], с предишно наименование [фирма], а именно промяна в наименованието на дружеството и допълване на предмета на дейност в ТР е постановен отказ, който след съдебно оспорване, е отменен с влязло в сила съдебно решение № 1965/04.11.2019 г., постановено по т.д. № 2277/2019 г. по описа на СГС. Настоящият съдебен състав приема, че в обхвата на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ е включена и тази, произтичаща от вреди, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на длъжностни лица по регистрацията, тъй като нормата на чл. 28, ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ конкретно и ясно сочи, че Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на длъжностни лица по регистрацията, по реда на ЗОДОВ. Също така, според нормата на чл.25, ал.1 и ал.4 от ЗТРРЮЛНЦ, отказът за вписване на регистрация подлежи на обжалване пред окръжния съд по седалището на търговеца, който разглежда жалбата в състав от един съдия в закрито заседание по реда на глава XXI ГПК. Т.е., налице е акт, издаден в регистърно производството с охранителен характер - едностранно и безспорно, целящо да осигури съдебно съдействие на търговци за вписване на подлежащи на вписване обстоятелства и за обявяване на подлежащи на обявяване актове, а от друга страна – актът издаден в това производство законодателят е приравнил на административен, доколкото вредите от незаконосъобразността му се претендират по реда на чл.1 от ЗОДОВ. Следователно отказът от вписване в търговския регистър не е административна дейност и не се осъществява от административен орган в изпълнение на нормативно възложени му правомощия, но е

приравнен на административен акт по силата на чл. 28, ал.2 от ЗТР. На основание чл. 203 от АПК исковите за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на глава единадесета „Производства за обезщетения“. В този смисъл първата предпоставка за реализиране на отговорността по ЗОДОВ отменен по съответния ред акт, приравнен на административен акт е налице. В случая дори не следва да се проверява въпроса за причините за отмяната на административния акт, единствено е достатъчно да е налице влязло в сила отменително решение, с което акта е отменен.

Налице са и другите две предпоставки за уважаване на исковата претенция за обезщетяване на имуществени вреди, а именно наличие на вреда, настъпила в патримониума на ищеца, както и причинна връзка между вредата и отменения административен акт. Тъй като регистърното производство по чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ е едностранно и охранително по своята същност, то понесените за провеждането му разноски от молителя не биха могли да се възложат на насрещната страна, какъвто е вложеният смисъл и в чл. 541 от ГПК, тъй като такава няма. Поради това, че липсва специален ред за присъждане на извършените разноски, които представляват вреда за ищеца, приложима се явява именно разпоредбата на чл.28, ал.2 от ЗТРРЮЛНЦ. Представен е договор за правна защита и съдействие от 25.10.2019 г., с който се удостоверява извършено от [фирма] на договореното възнаграждение за адвокатска услуга на адв. В., в размер на 300,00 лв. за оспорване на постановения отказ, като сумата е посочена като платена изцяло в брой. Видно от представените по делото документи и по-конкретно пълномощно, дружеството е упълномощило адв. В. да го представлява по регистърно производство пред съда, при постановен отказ за вписване. Т.е., договорената сума е платена, което се установява от договора за правна защита и съдействие, който служи като разписка за получаването на сумата. Това е така, тъй като съобразно ТР №б 2012 г. на ОСГТК на ВКС, т.1, за суми до 15 000,00 лв., договорът има функциите на разписка. Осъществяването на защита включва всички действия, допустими от закона по защитата на лицето по съответното дело, т.е., изготвяне на документи, доказателствени искания, процесуално представителство и др., които са необходими. От представеното преводно нареждане за заплащане на държавна такса, дружеството е заплатило сумата от 7,50 лв. за разглеждане на подадената жалба, което е и условие на нейната допустимост. В този смисъл съдът приема, че за ищеца е настъпила имуществена вреда в размер на 307,50 лв. със заплатения от него адвокатски хонорар и държавна такса за разглеждане на жалбата, а причината за това е оспорването на отказ № 20191023154615/24.10.2019 г. на длъжностно лице при АВ, което е отменено по надлежния ред. В производството по разглеждане на жалбата срещу отказът от вписване по чл. 25 ЗТР не се присъдени разноски в полза на жалбоподателя, тъй като присъждането им предполага разрешен спор по същество съгласно чл. 78 от ГПК, какъвто в случая липсва. След като липсва процесуална възможност да се упражни претенцията за разноски в това производство от лицето, се налага извод, че направените от него разноски за обжалване на незаконосъобразния отказ на Агенцията по вписванията, представляват имуществена вреда, която не му е възстановена в рамките на това производство.

Нямо спор, че възнаграждението, уговорено между страните, се дължи на основание свободно договаряне между тях, но това не води до липса на пряка причинна връзка между заплащането на сумата за адвокатско възнаграждение и отменения

административен акт. Настоящият съдебен състав приема, че потърсената адвокатска помощ и платения адвокатски хонорар е пряка и непосредствена последица от издадения отказ за вписване на промени в партидата на дружеството в ТР, тъй като обжалването на този акт е законово регламентирано и е единствено средство за защита на лицето, което твърди, че заявените обстоятелства подлежат на вписване, че подаденото заявление отговаря на изискванията на закона и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. В тази връзка нелогично е да се твърди, че лицето безпричинно е платило хонорар на адвокат, без да е мотивирано от постановения отказ, с цел той да бъде отменено по предвидения от закона ред, който изисква специални познания, каквито имат адвокатите. Това обжалване, не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но гражданите изключително трудно, биха се справили със съдебното обжалване без неговата помощ. Настоящият състав приема, че платения адвокатски хонорар представлява пряка и непосредствена последица от издадения и в последствие отменения отказ, макар и адвокатската защита да не е задължителна, тъй като разходите по ангажирането на адвокатска защита представляват непосредствена вреда от неправомерно издадения отказ за вписване, чието пряко следствие е дължимост на хонорар, който следва да е съответен на правната защита, необходима на лицето, с оглед накърнените му права. Неразделната взаимовръзка между издадения отказ за вписване и потърсената от засегнатото дружество адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие-дружеството не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу не му беше отказано вписване на заявените от него обстоятелства в ТР, увреждащо неговите законни права и интереси. В настоящия случай се установява, че в следствие на осъществената от процесуалния представител защита, съдът е отменил оспорения отказ, поради което настоящият състав намира, че процесуалния представител на ищеца е изпълнил предмета на сключения между тях договор за правна защита и съдействие. Адвокатската защита се явява нормален и присъщ разход за обезпечаване на успешния изход на спора, поради което разноските за възнаграждение за един адвокат подлежат на възстановяване.

Действително, при оспорване на отказ за вписване, както беше посочено по-горе, по реда на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ, разноски не се присъждат. Това обаче е наложило присъждането на направени разноски да се претендира по друг ред, различен от производството по обжалване на НП. Такъв ред е реализиран в настоящето производство като непозволено увреждане, което като правна възможност е регламентирано в чл. 28, ал.2 ЗТРРЮЛНЦ.

Предвид това съдът приема, че ищеца е доказал, че настъпилите неблагоприятни последици в имуществената му сфера в размер на 307,50 лв. са именно в резултат на обжалването на посочените два отказа пред СГС.

В условията на алтернативност, ответникът е възразил срещу размера на претендираното възнаграждение, като вреда от отменения отказ, като е счел, че сумата от 300,00 лв. е прекомерна за оказаната защита и съдействие. Възражението по чл. 78, ал. 5 от ГПК за прекомерност на платения адвокатски хонорар при несъответствие с действителната фактическа и правна сложност на делото и възможността на съда да го намали до минималния такъв, определен от наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, е една от възможностите на страната, в случая държавата, да защити правата си и да не позволи на ответната страна да бъде

присъден хонорар, несъответстващ на критериите на този член от закона - „справедлив и обоснован“. Делата за обезщетения по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ са иски за производство, те се развиват по правилата на ГПК, доколкото материята не е уредена от АПК, и в тях страните могат да представят всички относими доказателства в подкрепа на твърденията си, да навеждат всякакви доводи в тяхна защита, да правят възражения и да се защитават с всички допустими от закона средства. Институтът на обезщетението от неправомерно увреждане не е и не може да се превърне обаче в средство за неоснователно обогатяване, поради което и съдът, спазвайки принципа на справедливостта и съразмерността, следва да присъди само и единствено такъв размер на обезщетение, който да отговаря на критериите на чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата - да е „обоснован и справедлив“, т.е. да е съразмерен на извършената правна защита и съдействие и да обезщети страната за действително понесените от нея вреди от причиненото и от държавния орган неправомерно увреждане, без да накърнява или да облагодетелства интересите на която и да е от страните в производството. В конкретния случай делото, развил се по реда на чл. 25 ЗТРРЮЛНЦ е охранително такова, с невисока правна и фактическа сложност, делото се разглежда в закрито заседание, а ролята на процесуалния представител се изчерпва с изготвянето и подаването на жалбата, и евентуално отстраняването на нередовности по нея. Не се събират доказателства, не се провежда открито съдебно заседание, поради което и размера на възнаграждението му следва да е съобразен с минималните размери за този вид охранителни производства. Предвид изложеното, претенцията за обезщетяване на имуществени вреди, представляващи направените разноси в съдебно обжалване на административен акт, следва да бъде съобразена с разпоредбата на чл. 7, ал.1, т.5 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съгласно която разпоредба минималният размер на адвокатско възнаграждение е 300,00 лв., което е точно размера, претендиран като възнаграждение по делото. Предвид изложеното, претенцията от 300,00 лв. за адвокатско възнаграждение по делото срещу постановения отказ не е прекомерно завишена.

Предвид изложеното, съдът намира иска за обезщетяване на претърпени имуществени вреди от ищеца за основателен и доказан за сумата от общо 307,50 лв., тъй като по делото се установи наличието на всички предпоставки за уважаването му. Поради това, ответният орган следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 307,50 лв., представляваща обезщетение за имуществени вреди, представляващи разноси за адвокатско възнаграждение и държавна такса, които са заплатени във връзка с обжалването на постановения отказ за вписване на промени в партидата на дружеството в ТР.

Предвид основателността на иска за обезщетение, основателен е иска за присъждане на лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на вземането.

По разноските:

Предвид изхода на спора и на основание чл.10, ал.3 ЗОДОВ, на ищеца се дължат разноси тъй като искането е своевременно направено и следва да бъде уважено. Ищецът претендира разноси в размер на 550,00 лв., от които 500,00 лв. за адвокатско възнаграждение и 50,00 лв. за държавна такса. Ответникът е възразил за прекомерност срещу възнаграждението на адвоката в размер на 500,00 лв. На основание чл. 78, ал.5

ГПК, съдът съобрази, че делото не е с висока нито правната и фактическа сложност, поради което и се дължи възнаграждение в минимален размер, съобразно чл. 7, ал.2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. В този смисъл, на ищеца следва да се присъдят разноски в размер на общо 350,00 лв., от които 300,00 лв. за адвокатско възнаграждение.

На ответният орган не се дължат разноски.

Така мотивиран и на основание чл. 203, Административен съд, С. град, II отд., 59 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Агенция по вписвания, [населено място], кв. Г. М., [улица] **ДА ЗАПЛАТИ** на [фирма], с ЕИК[ЕИК], с предишно наименование [фирма], със седалище и адрес на управление в [населено място] сумата от 307,50 лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищеца имуществени вреди, изразяващи се в направени разноски за обжалване на постановен от длъжностно лице при ответника отказ за вписване на промени в партидата на ищеца, отменен по съответния ред, от които сумата от 300,00 лв. заплатен адвокатски хонорар и 7,50 лв., платена такса за разглеждане на жалбата срещу отказа, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба, до окончателното изплащане на вземането.

ОСЪЖДА Агенция по вписвания, [населено място], кв. Г. М., [улица] **ДА ЗАПЛАТИ** на [фирма], с ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление в [населено място] сумата от 350,00 лв., представляваща направени по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване, с касационна жалба, пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщаването му.

Препис от решението да се изпрати на страните по спора.

СЪДИЯ: